

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 15.4.2011
COM(2011) 211 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

Naar een robuust kwaliteitsbeheer voor de Europese statistiek

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Naar een robuust kwaliteitsbeheer¹ voor de Europese statistiek

1. INLEIDING

Met deze mededeling wordt beoogd een strategie uit te stippelen die de Europese Unie moet voorzien van een kader voor het kwaliteitsbeheer van statistieken ter ondersteuning van een betere coördinatie van het economisch beleid. Dit kader omvat onder meer mechanismen die moeten waarborgen dat statistische indicatoren van goede kwaliteit zijn.

De Commissie heeft in de specifieke context van het EU-systeem voor begrotingstoezicht en de buitensporigtekortprocedure (BTP) tot taak de kwaliteit van de door de lidstaten ingediende gegevens en van de volgens het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen opgestelde onderliggende overheidsrekeningen met regelmatige tussenpozen te evalueren. Recente ontwikkelingen, en met name de onnauwkeurigheid van de door Griekenland ingediende statistieken over zijn overheidstekort en overheidsschuld², hebben echter aangetoond dat het systeem voor begrotingsstatistieken niet voldoende beschermt tegen het risico dat gegevens van mindere kwaliteit bij Eurostat worden ingediend. Derhalve heeft de Commissie duidelijk gemaakt dat Eurostat meer bevoegdheden op het gebied van de begrotingsstatistiek moet krijgen. De Raad heeft deze bevoegdheden in augustus 2010 verleend.

Bovendien hebben de gevolgen van de economische en financiële crisis duidelijk gemaakt dat een steviger structuur voor economische governance in de eurozone en de Europese Unie als geheel noodzakelijk is. De Commissie heeft in dit verband op 29 september 2010 een pakket wetgevingsvoorstellen³ goedgekeurd. Deze moeten het toezicht op het begrotingsbeleid, het macro-economisch beleid en de structurele hervormingen uitbreiden en verbeteren en daarmee de tekortkomingen van de huidige wetgeving verhelpen. Er zullen nieuwe handhavingsmechanismen worden ingevoerd voor wanneer de lidstaten in gebreke blijven. Het spreekt vanzelf dat deze mechanismen moeten kunnen steunen op hoogwaardige statistische gegevens die volgens robuuste kwaliteitsnormen zijn geproduceerd.

¹ Zoals in andere organisaties, zijn de kwaliteitseisen voor het Europees statistisch systeem gestandaardiseerd. Statistische instanties zien kwaliteitsbeheer als een formele aanpak om de beginselen en indicatoren van de praktijkcode Europese statistieken aan de hand van passende procedures en instrumenten ten uitvoer te leggen. Het gaat hierbij om een geformaliseerd systeem ter documentatie van de structuur, verantwoordelijkheden en procedures die zijn ingesteld om in de behoeften van gebruikers te voorzien, dat tegelijk tot doel heeft de productie en verspreiding van gegevens verder te verbeteren.

² Verslag van de Commissie van 8 januari 2010 over de Griekse statistieken betreffende het overheidstekort en de overheidsschuld, COM(2010) 1 definitief.

³ COM(2010) 522 tot en met 527.

Voorts is de verwachting dat een beter kwaliteitsbeheer aan alle statistische gebieden ten goede zal komen. Met name de Europa 2020-strategie voor groei en werkgelegenheid en de versterkte economische governance, met inbegrip van het Europees Semester van beleidscoördinatie, hebben alleen kans van slagen als gedegen, hoogwaardige gegevens en statistische analyses beschikbaar zijn om besluiten op te baseren en om op de uitvoering daarvan toezicht te houden.

2. HET HUIDIGE KWALITEITSKADER VOOR DE EUROPESE STATISTIEK

Statistische informatie is het resultaat van statistische productieprocessen die heel het Europees statistisch systeem (ESS) bestrijken. Gebruikers van Europese statistieken moeten deze informatie met een gerust hart als input voor hun eigen besluitvorming kunnen gebruiken. De informatie moet geschikt zijn voor het beoogde doel. Het is van essentieel belang dat gebruikers de statistieken als relevant, tijdig en nauwkeurig ervaren en dat zij ervan overtuigd zijn dat deze in overeenstemming met de basiscriteria voor de officiële statistiek, zoals professionele onafhankelijkheid, onpartijdigheid en objectiviteit, zijn geproduceerd. Dit geldt voor heel het Europees statistisch systeem⁴, inclusief Eurostat.

De algemene kwaliteit van de statistische informatie op Europees niveau wordt sterk bepaald door de adequaatheid van het proces voor de productie van statistieken. Als de door lidstaten aangeleverde gegevens van ontoereikende kwaliteit zijn, heeft dat een negatief effect op de kwaliteit van de Europese statistiek. Om dergelijke problemen te voorkomen, is een uitvoerig, robuust kwaliteitsbeheer nodig. Een dergelijke systemische aanpak zal baat hebben bij de hervorming van de productiemethode voor Europese statistieken, waardoor naar verwachting de hele productieketen wordt gestroomlijnd⁵.

De afgelopen jaren is de governance van het ESS verbeterd, met name door de goedkeuring van de praktijkcode Europese statistieken in 2005⁶. Toepassing en toezicht in verband met de praktijkcode vinden grotendeels op basis van zelfregulering plaats (zelfbeoordelingen, collegiale toetsing en nationale uitvoeringsprogramma's). In 2009 werd de Europese Adviescommissie voor statistische governance (ESGAB) opgericht, waardoor een externe controle aan het systeem werd toegevoegd. Een verdere stimulans ging uit van de inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 223/2009 betreffende de Europese statistiek⁷.

⁴ Verordening (EG) nr. 223/2009, die op 1 april 2009 in werking trad, heeft de juridische grondslagen van het ESS versterkt en, samen met de oprichting van de Europese Adviescommissie voor statistische governance (ESGAB) en het Europees Raadgevend Comité voor de statistiek (ESAC), tot een modernisering van de governancestructuur van dit systeem geleid.

⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 18 augustus 2009 over de productiemethode voor EU-statistieken: een visie voor de komende tien jaar, COM(2009) 404 definitief.

⁶ Aanbeveling van de Commissie van 25 mei 2005 over de onafhankelijkheid, integriteit en verantwoordingsplicht van de nationale en communautaire statistische instanties, COM(2005) 217 definitief.

⁷ PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164.

De Europese statistieken van de overheidsfinanciën worden opgesteld volgens het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (momenteel het ESR 1995). Zij vormen de basis voor het begrotingstoezicht in de EU, en met name voor de BTP-statistieken. De Europese statistieken van de overheidsfinanciën verschillen van de presentatie van gegevens in de begroting of overheidsboekhouding van de lidstaten, die wat de afbakening van entiteiten en regels voor de registratie van transacties betreft specifiek voor het desbetreffende land zijn. Op nationaal niveau is het de taak van de nationale statistische instanties om te waarborgen dat de ingediende gegevens in overeenstemming met de wetgeving zijn. Op Europees niveau is Eurostat verantwoordelijk voor het vaststellen van de methoden volgens welke de BTP-statistieken worden opgesteld en voor het beoordelen van de kwaliteit van de feitelijke gegevens die door de lidstaten voor BTP-doeleinden worden ingediend.

Nadat de zwakke plekken in de Griekse statistieken over het overheidstekort en de overheidsschuld aan het licht waren gekomen⁸, heeft de Commissie meer bevoegdheden gekregen om de aanleverende bronnen voor BTP-gegevens aan een grondig onderzoek te onderwerpen. Van deze bevoegdheden is onmiddellijk gebruikgemaakt om de kwaliteit van de Griekse statistieken over het overheidstekort en de overheidsschuld aan een onderzoek te onderwerpen.

3. WAAROM VERDERE VERSTERKING NODIG IS

In de recente financiële crisis werden de kwaliteitsproblemen bij de uit de overheidsboekhouding aangeleverde gegevens en bij hun statistische integratie in de BTP-rapportage nog vergroot door zwakke plekken in de huidige organisatie van de statistische governance. Ook met betrekking tot de geloofwaardigheid van de nationale statistische systemen en van het Europees statistisch systeem in zijn geheel werden lessen geleerd. Meer in het bijzonder bleek duidelijk dat het rechtskader voor de professionele onafhankelijkheid van de leden van het ESS versterking behoeft en dat bij het kwaliteitsbeheer van de Europese statistiek in het algemeen en de statistiek van de overheidsfinanciën in het bijzonder geleidelijk moet worden overgestapt van een hoofdzakelijk corrigerende op een preventieve aanpak.

Deze mededeling bouwt voort op het huidige kader dat de grondslag vormt voor een governancestructuur voor de productie van Europese statistieken. Zij heeft een tweeledig doel: iets doen aan de zwakke plekken die de afgelopen jaren zichtbaar zijn geworden, en verbetering van de kwaliteit van Europese statistieken door op basis van prioriteiten en risico's voort te bouwen op bestaande kwaliteitsbeheerssystemen in de lidstaten. Zij houdt ook rekening met de statistische implicaties van de wetgevingsvoorstellen die de Commissie op 29 september 2010 heeft goedgekeurd met betrekking tot:

- de versterking van het stabiliteits- en groeipact door een behoedzaam begrotingsbeleid;
- de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden;

⁸ Verslag van de Commissie van 8 januari 2010 over de Griekse statistieken betreffende het overheidstekort en de overheidsschuld, COM(2010) 1 definitief.

- de totstandbrenging van hoogwaardige nationale begrotingskaders, en met name van systemen voor de overheidsboekhouding waarop passende mechanismen voor interne en financiële controle van toepassing zijn en die alle subsectoren van de overheid volledig en consequent bestrijken;
- een betere handhaving⁹.

Deze mededeling vormt de neerslag van de conclusies in het verslag van 21 oktober 2010 van de taskforce onder leiding van Herman Van Rompuy¹⁰ en van de conclusies van de Raad Economische en financiële zaken van 17 november 2010¹¹. Er wordt met name ingegaan op een betere toepassing van de praktijkcode door de lidstaten. Voor de uitvoering van deze ambitieuze strategie moeten ook de statistische prioriteiten en de aan ESS-leden toegewezen middelen aan een zorgvuldig onderzoek worden onderworpen.

4. HOE VERDER

In verband met de ontwikkeling en uitvoering van een kader voor kwaliteitsbeheer heeft de Commissie twee actielijnen uitgestippeld.

4.1. *Eerste actielijn: verdere versterking van de governance van het Europees statistisch systeem*

Betere toepassing van de praktijkcode Europese statistieken

De Commissie streeft naar een betere tenuitvoerlegging van de governancestructuur voor de statistiek. Daartoe wil zij een wijziging van Verordening (EG) nr. 223/2009 betreffende de Europese statistiek, een herziening van de praktijkcode Europese statistieken en nieuwe procedures voor de toepassing van deze praktijkcode door de nationale bureaus voor de statistiek en andere nationale instanties voorstellen. Hierbij zal zij met name:

- 1) een voorstel voor gerichte wijzigingen op Verordening (EG) nr. 223/2009 voorleggen om duidelijk te maken dat de professionele onafhankelijkheid van de nationale bureaus voor de statistiek een onaantastbaar principe is. Statistieken moeten op onafhankelijke wijze en vrij van enige druk van politiek en belangengroepen en van nationale of EU-instanties worden ontwikkeld, geproduceerd en verspreid. De bestaande institutionele structuren kunnen niets afdoen aan dat principe. De rol van statistische instanties bij het ontwerp van de inhoud van administratieve bestanden en de voor administratieve gegevens geldende kwaliteitseisen zal worden verduidelijkt, waardoor zij een sterker mandaat krijgen voor de verzameling van gegevens die aan beschikbare administratieve bestanden kunnen worden ontleend. Deze wijziging van Verordening (EG) nr. 223/2009 zal eventueel ook een rechtskader voor andere initiatieven bieden, met name voor de tenuitvoerlegging van de nieuwe

⁹ http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/eu_economic_situation/2010-09-eu_economic_governance_proposals_en.htm

¹⁰ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/117236.pdf

¹¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/117762.pdf

"vertrouwensverbintenissen voor de statistiek", die de randvoorwaarden voor de toepassing van de praktijkcode zullen verstevigen;

- 2) de praktijkcode herzien om onderscheid te maken tussen beginselen die door de ESS-leden ten uitvoer moeten worden gelegd en die welke het institutionele kader betreffen en door de overheden van de lidstaten moeten worden toegepast. De aanbeveling van de Commissie van 25 mei 2005 zal vervolgens worden bijgewerkt;
- 3) voorstellen dat de lidstaten zich er op basis van de praktijkcode formeel toe verplichten alle maatregelen te treffen die nodig zijn om het vertrouwen in hun statistieken in stand te houden, en toezicht te houden op de toepassing van de praktijkcode (vertrouwensverbintenissen voor de statistiek). Daartoe zal zij samen met de lidstaten een aantal in onderling overleg vastgestelde basisbeginselen voor die vertrouwensverbintenissen opstellen met de bedoeling dat die worden opgenomen in Verordening (EG) nr. 223/2009. De precieze inhoud van elke verbintenis zal met de desbetreffende lidstaat op basis van onderstaande algemene elementen worden uitgewerkt, teneinde een goede toepassing van de praktijkcode op nationaal niveau te bewerkstelligen:
 - elke lidstaat legt zijn eigen programma voor kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering vast, dat aanknoopt bij de door hem bereikte vooruitgang bij de toepassing van de praktijkcode en waarin prioriteiten voor actie zijn opgenomen die een goede uitvoering van de minimumnormen garanderen. Dit programma wordt zo nodig bijgewerkt wanneer nieuwe behoeften worden vastgesteld;
 - elke lidstaat voert regelmatig een zelfbeoordeling over de toepassing van de praktijkcode uit die het gehele nationale statistische systeem bestrijkt; het nationale bureau voor de statistiek speelt daarbij een coördinerende rol. Wanneer tekortkomingen worden vastgesteld of de ervaring uitwijst dat dit noodzakelijk is, wordt het programma voor kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering aangepast. Cruciale tekortkomingen moeten onmiddellijk worden verholpen;
 - voortbouwend op deze vertrouwensverbintenissen, en met name op de nationale programma's voor kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering en de nationale zelfbeoordelingen, zal de Commissie haar eigen programma ontwikkelen en opzetten om de toepassing van de praktijkcode door de nationale statistische instanties te beoordelen.

Deze minimumeisen gelden voor alle statistische gebieden. Voorts zullen specifieke eisen worden vastgesteld voor die statistische gebieden die een betere coördinatie van het economisch beleid onderbouwen (zie hieronder).

De rol van de Europese Adviescommissie voor statistische governance (ESGAB)

De ESGAB is in 2009 opgericht om onafhankelijk toezicht te houden op Eurostat en op heel het Europees statistisch systeem met betrekking tot de toepassing van de praktijkcode Europese statistieken. De Commissie heeft de rol en doeltreffendheid van de ESGAB onderzocht en streeft ernaar haar vruchtbare samenwerking met deze adviescommissie voort te zetten. De Commissie verwacht dat een betere toepassing

van de praktijkcode en een strenger toezicht daarop de ESGAB ten goede zullen komen.

In overeenstemming met het besluit tot instelling van de ESGAB zal de Commissie de opgedane ervaring evalueren en, zo nodig, verdere voorstellen doen voor het functioneren van deze adviescommissie. Zij zal de ESGAB ook raadplegen over voorstellen met betrekking tot de bijwerking van de praktijkcode en over manieren om de toepassing ervan te vergemakkelijken.

Het institutionele kader van Eurostat met betrekking tot de productie van Europese statistieken

De institutionele structuur van Eurostat en zijn rol binnen de Europese Commissie zijn vastgelegd in Besluit 97/281/EG¹². Eurostat heeft een coördinerende taak, zoals vastgesteld in Verordening (EG) nr. 223/2009. Zijn professionele onafhankelijkheid en het hele proces in verband met de toepassing van de praktijkcode staan onder toezicht van de ESGAB. Voorts pleegt Eurostat via het Europees Raadgevend Comité voor de statistiek¹³ doorlopend overleg met gebruikers. Dit is het kader waarbinnen Eurostat in de huidige structuur een krachtige, onafhankelijke rol kan spelen. Derhalve wordt overwogen om Besluit 97/281/EG af te stemmen op het inmiddels al tot stand gebrachte kader.

4.2. *Tweede actielijn: preventieve aanpak bij de controle van statistieken van de overheidsfinanciën in het kader van de BTP*

De BTP-statistieken zijn het product van een herschikking van primaire gegevens over de overheidsfinanciën, hierna "upstreamgegevens" genoemd. Recentelijk is gebleken dat het beoordelen van de kwaliteit van upstreamgegevens even belangrijk is als de verdere evaluatie van de kwaliteit van de omzetting van deze gegevens naar ESR-normen. Er bestaat behoefte aan preventieve maatregelen, zoals het streven naar verdere normalisering in de overheidsboekhouding en een ruimer proactief beheer van de risicobeoordeling, waarbij ook moet worden nagegaan of de kwaliteit van upstreamgegevens voldoende is om statistieken volgens de ESR-regels samen te stellen. Daarnaast blijven corrigerende maatregelen echter een noodzakelijk instrument. Uiteindelijk, als eenmaal vaststaat dat de preventieve maatregelen effect sorteren, zullen deze corrigerende maatregelen minder noodzakelijk worden.

Er worden positieve effecten verwacht van een betere governance van het Europees statistisch systeem

Een preventieve aanpak bij de controle van de statistiek van de overheidsfinanciën houdt in dat de risico's die uit een ontoereikende opzet van de nationale statistische systemen in hun geheel voortvloeien, in de vertrouwensverbintenissen voor de statistiek aan bod moeten komen. Daarnaast zijn de volgende maatregelen van belang: een duidelijke taakstelling (en een beschrijving van de ethische en organisatorische waarden waarmee het personeel bekend is), een degelijk

¹² Besluit 97/281/EG van de Commissie van 21 april 1997 inzake de rol van Eurostat bij de productie van communautaire statistieken, PB L 112 van 29.4.1997, blz. 56.

¹³ Besluit nr. 234/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 tot oprichting van een Europees Raadgevend Comité voor de statistiek, PB L 73 van 15.3.2008, blz. 13.

beheerstoezicht en scheiding van functies, een capaciteit voor interne audits of soortgelijke entiteit en passende procedures voor risicobeheersing, inclusief IT-aspecten. Wanneer deze maatregelen ingrijpend worden gewijzigd, is een goede analyse noodzakelijk om te kunnen beoordelen hoe de risico's in verband met de opstelling van statistieken over de overheidsfinanciën hierdoor worden beïnvloed.

Er zijn ook specifieke maatregelen nodig

Naast de inspanningen om deze algemene risico's te beheersen, zal Eurostat samen met de nationale bureaus voor de statistiek en met de nationale organen die voor de controle van upstreamgegevens over de overheidsfinanciën verantwoordelijk zijn (met name de nationale rekenkamers) een kwaliteitsbeheersysteem ontwikkelen dat specifiek op de statistiek van de overheidsfinanciën is toegesneden.

Kwaliteitsbeheer bij de statistiek van de overheidsfinanciën wordt hoofdzakelijk gerealiseerd door betere systemen voor kwaliteitsborging binnen het ESS en door nauwlettend toezicht door Eurostat in de vorm een systematische risicoanalyse en regelmatige BTP-contactbezoeken. Door de recente herziening van Verordening (EG) nr. 479/2009¹⁴ heeft Eurostat meer bevoegdheden gekregen om regelmatig toezicht te houden op upstreamgegevens over de overheidsfinanciën en deze te controleren. Dat geldt voor alle lidstaten en moet de opsporing van risico's aanzienlijk verbeteren. De Commissie zal ten volle van deze nieuwe bevoegdheden gebruikmaken door diepgaandere contactbezoeken af te leggen en deze uit te breiden tot publieke entiteiten die de nationale bureaus voor de statistiek upstreamgegevens over de overheidsfinanciën verstrekken.

Deze aanpak zal het opzetten van een op beginselen gebaseerd, systematisch en coherent kader voor de organisatie van methodologische bezoeken vergemakkelijken. Als de Commissie dat passend acht, zal op grond van het nieuwe artikel 11 ter van Verordening (EG) nr. 479/2009 zo spoedig mogelijk een diepgaander methodologisch bezoek aan de desbetreffende lidstaat worden gebracht.

Daarmee zet Eurostat zijn recente ervaringen om in een gestructureerd preventief systeem dat op alle lidstaten van toepassing is. Het drievoudig doel is om in samenwerking met de nationale bureaus voor de statistiek proactief op te treden door belangrijke risico's of problemen beter te identificeren, te evalueren en te volgen, zodat zo spoedig mogelijk corrigerende maatregelen kunnen worden genomen. Hiertoe moet de hele statistische productieketen worden bestreken, van de bronnen van upstreamgegevens over de overheidsfinanciën tot de definitieve rapportage van BTP-gegevens door de nationale bureaus voor de statistiek. Eurostat zal een geharmoniseerd, robuust kwaliteitsbeheer voor BTP-doeleinden invoeren en in zijn risicobeoordelingsmodel rekening houden met de risicofactoren ter zake.

Aandachtspunten bij deze nieuwe aanpak zijn:

- de wenselijkheid dat upstreamgegevens over overheidsfinanciën voldoen aan de eisen van de op het ESR gebaseerde rekeningen;

¹⁴ Voortvloeiend uit Verordening (EU) nr. 679/2010 van de Raad van 26 juli 2010 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 479/2009 wat de kwaliteit van de statistische gegevens in het kader van de procedure bij buitensporige tekorten betreft (PB L 198 van 30.7.2010, blz. 1).

- de volledigheid van deze gegevens, wat de dekking van de overheid betreft, met speciale aandacht voor de subsectoren lagere en deelstaat overheid en entiteiten onder overheidstoezicht;
- de tijdigheid en consistentie in de tijd van deze gegevens, ook van kwartaalgegevens, die voor gebruikers steeds meer een prioriteit zijn;
- de doeltreffendheid, betrouwbaarheid, integriteit en transparantie bij de gegevensstromen tussen publieke entiteiten en de statistische instanties die voor de definitieve samenstelling van BTP-gegevens verantwoordelijk zijn. Dit omvat een analyse van de wijze waarop de verantwoordelijkheid van de betrokken nationale ambtenaren en andere medewerkers en de controle van de boekhoudkundige gegevens op alle bestuursniveaus in de lidstaten zijn geregeld, alsmede een robuust en doeltreffend toezicht- en controlesysteem op nationaal niveau. Er kan bijvoorbeeld overeenstemming worden bereikt over een reeks specifiek op de samenstelling van BTP-statistieken toegesneden normen voor kwaliteitsbeheer, die door de nationale bureaus voor de statistiek uitgevoerd en door de Commissie gecertificeerd worden;
- de volledigheid en nauwkeurigheid van het bestand van entiteiten die onder zeggenschap van overheidsinstellingen staan en derhalve potentieel in de sector overheid kunnen worden geclassificeerd;
- de toepassing van de praktijkcode Europese statistieken in de context van de samenstelling van BTP-statistieken.

Deze aanpak is gebaseerd op een risicobeoordeling die op uitgebalanceerde wijze gecombineerd is met de preventie, detectie en beheersing van het risico dat BTP-gegevens van ontoereikende kwaliteit worden ingediend, en moet er derhalve voor zorgen dat de extra kosten voor alle actoren in het systeem zoveel mogelijk beperkt blijven.

In overeenstemming met haar voorstel voor een richtlijn van de Raad tot vaststelling van voorschriften voor begrotingskaders van de lidstaten¹⁵ zal de Commissie bovendien steun geven aan de uitvoering van standaarden voor de overheidsboekhouding, zodat de nodige gegevens worden geleverd voor een op het ESR gebaseerde statistiek voor alle subsectoren van de overheid. Dit project omvat alle elementen die nodig zijn om kwartaalrekeningen van de overheid en correspondentietabellen tussen maandelijkse gegevens op kasbasis en met het ESR consistente kwartaalgegevens op te stellen. Eurostat is voornemens een actieve rol te spelen in het kader van de internationale standaarden voor overheidsrekeningen (International Public Sector Accounting Standards), die een nauw aan het ESR verwante registratie op transactiebasis in de overheidsboekhouding voorstaan.

Een strikter handhavingsbeleid zal deze nieuwe aanpak aanvullen. Indien duidelijk wordt dat een lidstaat begrotingsgegevens heeft vervalst of misleidende informatie heeft verstrekt, zal dat systematisch tot een inbreukprocedure leiden. Ook in het

¹⁵ COM(2010) 523 definitief.

kader van de vertrouwensverbintenissen voor de statistiek zullen handhavingsregels worden overwogen.

Om dit meer geharmoniseerde systeem te monitoren en te controleren, zal Eurostat blijven werken aan de opbouw en instandhouding van duurzame betrekkingen met en tussen de lidstaten. Eurostat zal in dit verband een groep bestaande uit ambtenaren van de nationale bureaus voor de statistiek oprichten. Deze groep zal zich specifiek bezighouden met:

- de uitvoering van artikel 16 van Verordening (EG) nr. 479/2009 in de hele EU, wat de verantwoordelijkheden van nationale instanties en ambtenaren in het kader van de BTP betreft, waarbij samen met Eurostat zal worden getracht een geharmoniseerd EU-kader tot stand te brengen;
- geharmoniseerde verbeteringen van het kader voor kwaliteitsbeheer van statistieken van de overheidsfinanciën, met name de ontwikkeling van een gemeenschappelijk waarschuwingssysteem om risico's vroegtijdig op te sporen, te beoordelen en te volgen.

Het onlangs herziene rechtskader dat bij Verordening (EG) nr. 479/2009 is vastgesteld, stelt Eurostat in staat een systeem voor regelmatig toezicht en regelmatige controle op upstreamgegevens over de overheidsfinanciën toe te passen. Dit systeem geldt voor alle lidstaten en moet ertoe leiden dat risico's aanzienlijk beter opgespoord (en vervolgens beoordeeld en gemonitord) kunnen worden. Indien de huidige rechtsgrondslag echter ontoereikend blijkt om al deze aspecten te omvatten, zal de Commissie met passende wetgevingsinitiatieven komen.

5. VOLGENDE STAPPEN

De Commissie zal, met inachtneming van de beschikbare middelen, voortgaan op de in deze mededeling voorgestelde weg in overeenstemming met de taken die haar door het Verdrag zijn opgelegd. De gevolgde strategie is een evenwichtige aanpak die voortbouwt op de al bereikte resultaten en die ervoor zorgt dat het ESS onafhankelijk maar toch in nauwe relatie met zijn voornaamste gegevensverstrekkers en institutionele gebruikers kan functioneren. Ook moet worden onderstreept dat deze nieuwe aanpak voor het kwaliteitsbeheer van statistieken geen verdere bureaucratische eisen en administratieve rompslomp voor de respondenten meebrengt, noch tot vertragingen bij de statistische productie zal leiden.

Gezien al deze belangrijke aspecten is het zaak snel vooruitgang te boeken en daarbij overleg te plegen met de voornaamste belanghebbenden, onder meer in gevallen waar nieuwe wetgeving noodzakelijk is, d.w.z. over:

- (1) wijziging van Verordening (EG) nr. 223/2009, teneinde de bepalingen met betrekking tot de onafhankelijkheid van de ESS-leden aan te scherpen, de nationale bureaus voor de statistiek een actieve rol te geven bij het vaststellen van de kwaliteitseisen waaraan administratieve gegevensbronnen moeten voldoen, en een rechtskader voor de opzet en uitvoering van de nieuwe vertrouwensverbintenissen voor de statistiek tot stand te brengen;

- (2) herziening van de praktijkcode Europese statistieken, teneinde onderscheid te maken tussen beginselen die door de ESS-leden moeten worden toegepast en die welke het institutionele kader betreffen en door de overheden van de lidstaten moeten worden toegepast, en uiteindelijk wijziging van de aanbeveling van de Commissie van 25 mei 2005;
- (3) wijziging van Besluit nr. 97/281/EG inzake de institutionele rol van Eurostat, teneinde dit besluit in overeenstemming te brengen met de al ten uitvoer gelegde governancestructuur.

De Commissie zal ook aandacht besteden aan nieuwe behoeften op het gebied van statistische informatie, met name die welke voortvloeien uit de vaststelling van het pakket maatregelen inzake economische governance dat op 29 september 2010 door de Commissie is voorgesteld. Mocht een robuuster kwaliteitsbeheer op de desbetreffende gebieden noodzakelijk zijn, dan zal de Commissie naast de gebruikelijke kwaliteitseisen die op de officiële statistiek van toepassing zijn, nog verdergaande initiatieven nemen.